

Toekomstscenario's peuterspeelzaalwerk

Colofon

Uitgever: JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Tekst: Theo Blom, JSO en Chris Posma, Syneff Consult
Datum uitgave: oktober 2008, aangepaste versie februari 2009
Bezoekadres: JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Nieuwe Gouwe Westzijde 1
2802 AN Gouda
T 0182 547888
F 0182 547889
E info@jso.nl
www.jso.nl

Copyright © 2009 JSO expertisecentrum voor jeugd, samenleving en opvoeding
Uit deze uitgave mag niets worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, retrieval systemen of op welke andere wijze dan ook zonder toestemming van JSO.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Wet Maatschappelijke Ondersteuning.....	4
Prestatievelden	4
Het peuterspeelzaalwerk in relatie tot het bevorderen van sociale samenhang	4
Het peuterspeelzaalwerk in relatie tot preventie	5
Preventief vroegtijdig investeren met het oog op de toekomst	5
De ouderbijdrage in relatie tot het bevorderen van sociale samenhang.....	5
Kabinetssystemen Balkenende IV	7
Regeerakkoord.....	7
Bestuursakkoord	7
VVE	7
Harmonisatie	7
Kwaliteit.....	8
Strategieën gericht op de toekomst	9
Aantal kinderen per groep	9
Openingstijd	9
Professionele leidsters	10
Professionalisering van overheadtaken.....	10
Juiste schaalgrootte.....	10
Scenario's voor productcombinaties	12
Liever het stevig in de markt zetten van een goed peuterspeelzaal product.....	12
Combinatie van peuterspeelzaalwerk en halve dagopvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie	12
Combinatie van peuterspeelzaalwerk en buiten schoolse opvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie	13
Combinatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang op een bestaande kinderopvanglocatie.....	13
Combinatie van peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie op een schoollocatie	14
Combinatie van peuterspeelzaalwerk en gastouderopvang.....	14
Conclusie	14
Bijlagen	
Vergelijking van scenario's ouderbijdrage per inkomensgroep	15
Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij ambitieniveau 1	16
Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij gemiddelde situatie	18
Scenario deel vast + deel variabel naar analogie inkomstenbelasting kinderopvang.....	19
Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij ambitieniveau 2	21
Scenario deel vast + deel variabel naar analogie inkomstentabel kinderopvang	22
Ouderbijdrage peuterspeelzalen voor 2007 en 2009 (extrapolatie kengetallen 2005).....	23
Kinderopvangtoeslag.....	24

Inleiding

Deze brochure beoogt handreikingen te bieden voor het peuterspeelzaalwerk, die inspelen op de huidige situatie. Deze wordt gekenmerkt door enerzijds de toenemende concurrentiedruk vanuit de kinderopvang, waar de ouderbijdrage per uur structureel lager is dan in het peuterspeelzaalwerk en anderzijds het politieke voornemen om tot harmonisatie van de werksoorten te komen. Ondertussen biedt de Wet Maatschappelijke Ondersteuning het kader waarbinnen gemeenten aan het peuterspeelzaalwerk middelen ter beschikking stellen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van kracht. De WMO bestaat uit de Wet Voorziening Gehandicapten, de Welzijnswet en een deel van de AWBZ. Met het opgaan van de Welzijnswet in de WMO valt het peuterspeelzaalwerk onder de WMO. Wat betekent dat voor het peuterspeelzaalwerk?

Prestatievelden

De WMO kent negen zogeheten prestatievelden. Dat zijn negen terreinen waarop gemeenten geacht worden beleid te formuleren. Gemeente zullen met andere woorden het peuterspeelzaalwerk onderbrengen bij een of meer van de prestatievelden. Er zijn bij uitstek twee prestatievelden die van belang zijn voor peuterspeelzalen. Dat zijn:

het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten;
op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.

Het peuterspeelzaalwerk in relatie tot het bevorderen van sociale samenhang

Het peuterspeelzaalwerk is bij uitstek verankerd in het dorp, de buurt en de wijk. Peuters, ouders en verzorgers ontmoeten elkaar hierbij op lokaal niveau, vaak op loopafstand van de woning. Door het gelijktijdige halen en brengen van de peuters ontmoeten ouders en verzorgers elkaar regelmatig, ongeacht hun verschillende achtergronden, of de ouders werken of niet.

De ouderbijdrage aan het peuterspeelzaalwerk is deels immaterieel als ook materieel.

In immateriële zin leveren de ouders een belangrijke bijdrage door:

1. vrijwilligerswerk op de groepen;
2. vrijwilligerswerk in besturen;
3. deelname aan de organisatie van speciale activiteiten en
4. inbreng via de ouderraad.

Het peuterspeelzaalwerk biedt daarmee volop kansen aan ouders om zich op lokaal niveau in zetten voor gemeenschap.

De ouderbijdrage in het peuterspeelzaalwerk is in de helft van de gevallen een vaste ouderbijdrage voor alle inkomensgroepen. Hierdoor komt het voor dat peuterspeelzaalwerk in die gevallen, met een ouderbijdrage van gemiddeld € 1,80 tot € 2,30 per uur relatief duur is voor de laagste inkomensgroepen. Dit is zeker zo in verhouding tot de kinderopvang waar de laagste inkomens slechts € 0,44 per uur betalen. In de andere helft van de gevallen wordt wel een inkomensafhankelijke ouderbijdrage gevraagd en wordt geprobeerd het peuterspeelzaalwerk zo laagdrempelig mogelijk toegankelijk te houden.

Het peuterspeelzaalwerk in relatie tot preventie

De handreiking peuterspeelzaalbeleid van de VNG reikt drie kwaliteitniveaus aan voor het peuterspeelzaalwerk, ook wel ambitieniveaus genoemd:

- Ambitieniveau 0 Spelen en ontmoeten
- Ambitieniveau 1 Spelen, ontmoeten, ontwikkelen, stimuleren
- Ambitieniveau 2 Spelen, ontmoeten, ontwikkelen, stimuleren en ondersteunen

Zowel ambitieniveau 1 als ambitieniveau 2 dragen bij aan op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden. Door het grote bereik van het peuterspeelzaalwerk, ongeveer 40% van de kinderen van 2 tot 4 jaar, kan het peuterspeelzaalwerk een belangrijke vroegtijdige vindplaats zijn van ontwikkelingsproblemen.

Bij ambitieniveau 1 geschiedt de bijdrage aan preventie zowel door signaleren en doorverwijzen als ook door het bieden van een stimulerende oefencontext voor ontwikkeling.

Bij ambitieniveau 2 kan daarnaast heel specifiek met ondersteuning worden ingezet op het stimuleren van ontwikkeling.

Preventief vroegtijdig investeren met het oog op de toekomst

Een investering van 4 dagdelen VVE gedurende 2 jaar kost ongeveer € 6.000,- per doelgroep peuter. Dit is minder dan 0,5% van de maatschappelijke kosten als de betreffende peuter in zijn verdere leven voor zijn levensonderhoud afhankelijk blijft van de maatschappij.

De toekomstige kosten worden nog aanzienlijk groter als de betreffende peuter in zijn latere leven ontspoot. De investeringen in kansen en in geluk voor individu en maatschappij, die niet in geld zijn uit te drukken, leveren naar verwachting een groter rendement op.

De ouderbijdrage in relatie tot het bevorderen van sociale samenhang

De gemiddelde ouderbijdrage in het peuterspeelzaalwerk bedraagt gemiddeld € 400,- tot € 500,- per peuterplaats (2 dagdelen/week) per jaar. Daarmee financieren de ouders 35% - 40% van de kosten van het peuterspeelzaalwerk. Doordat de kosten per uur van het peuterspeelzaalwerk ongeveer 10% hoger liggen dan de kosten per uur van kinderopvang, is de gemiddelde ouderbijdrage per uur bij het peuterspeelzaalwerk ongeveer 25% hoger dan bij de kinderopvang. Voor veel ouders is dit nog acceptabel aangezien het peuterspeelzaalwerk als product zijn eigen hooggewaardeerde specifieke kwaliteiten heeft en de hogere uurprijs slechts ongeveer 200 - 240 uren per jaar betreft. Toch zijn er tal van gevallen bekend waarbij de ouders afhaken omdat het peuterspeelzaalwerk voor hen te duur is en de peuters thuis gehouden worden. In het geval van een vaste ouderbijdrage, ongeacht het gezinsinkomen, bieden sommige gemeenten aan ouders met lage inkomens de mogelijkheid om een aanvullende bijdrage in de kosten van peuterspeelzaalwerk te krijgen.

In het geval van een inkomensafhankelijke bijdrage is deze zodanig opgebouwd dat de meeste ouders in de hoogste categorie zitten. De ouderbijdrage tabel werkt dan alleen positief discriminerend bij lage inkomens. In tal van situaties is de minimum ouderbijdrage dan toch nog ongeveer € 30,- per maand per peuter. In sommige gevallen levert dat dan toch nog een probleem op met betrekking tot de betaalbaarheid.

Uitgaande van het beginsel dat de betaalbaarheid van de ouderbijdrage voor alle inkomensgroepen een voorwaarde is voor deelname aan het peuterspeelzaalwerk en daardoor voor sociale samenhang, zijn een aantal scenario's ontwikkeld, die mede in relatie tot het prijsbeeld van de kosten voor kinderopvang, een beeld geven van de mogelijke ouderbijdrage.

Vergelijking van kosten ouderbijdrage per jaar bij afname van 2 dagdelen per week:

SCENARIO'S Ouderbijdrage per jaar bij (GEZINS-) INKOMENSGRENSZEN (per jaar)	Dagopvang	PSZ Laag Scenario	PSZ Midden Scenario	PSZ Hoog Scenario
€ 21.059	€ 32.014	€ 285	€ 220	€ 385
€ 32.015	€ 42.068	€ 437	€ 275	€ 440
€ 42.069	€ 52.580	€ 618	€ 330	€ 495
€ 52.581	€ 63.091	€ 846	€ 374	€ 550
€ 63.092	€ 73.603	€ 1.076	€ 374	€ 495
€ 73.604	€ 84.113	€ 1.301	€ 374	€ 550
€ 84.114	€ 94.623	€ 1.531	€ 374	€ 550
€ 94.624	€ 105.133	€ 1.765	€ 374	€ 550
€ 105.134	en meer	€ 1.957	€ 374	€ 550
Gemiddelde ouderbijdrage/jaar : =>>	€ 1.073	€ 352	€ 470	€ 594
Gemiddelde ouderbijdrage/maand : =>>	€ 97,50	€ 32,00	€ 42,75	€ 54,00

De gemiddelde ouderbijdrages per jaar en per maand zijn berekend voor een gemiddeld gezinsinkomen van 2 x modaal, met een verdeling als aangegeven in bijlage 1.

Bij de scenario's voor de dagopvang is er van uitgegaan dat twee dagdelen dagopvang minimaal noodzakelijk zijn om de functies spelen, ontmoeten, ontwikkelen en stimuleren mogelijk maken. Dit heeft wel tot gevolg dat bij dagopvang dan gemiddeld 11 uren per week worden afgenomen terwijl het bij peuterspeelzaalwerk zou gaan om gemiddeld 5,6 uren per week.

Door deze vergelijking wordt in de scenariotabel duidelijk dat de dagopvang in financiële zin geen concurrent hoeft te zijn voor het peuterspeelzaalwerk, mits een passende ouderbijdrage tabel is opgesteld en mits duidelijke inhoudelijke financiële informatie wordt gegeven met betrekking tot de verschillen. De sleutel is de goede aansluiting tussen de ouderbijdrage en de gezinsinkomens.

De 'concurrentie', die van de kinderopvang ervaren wordt zit waarschijnlijk in veranderende behoeften van de ouders/verzorgers. Nu het besef is doorgedrongen dat de dagopvang voor ouders veel goedkoper is geworden dan vroeger het geval was, kunnen de volgende effecten een rol spelen:

- de drempel om part time te gaan werken is verlaagd;
- het voordeel van opvang in het grijze circuit gecombineerd met spelen op de peuterspeelzaal ten opzichte van reguliere kinderopvang is weg gevallen;
- het peuterspeelzaalwerk heeft het imago van de kinderopvang overgenomen duur te zijn.

Kabinetssplannen Balkenende IV

Regeerakkoord

In het regeerakkoord van het kabinet Balkende IV wordt de nodige aandacht besteed aan kinderopvang en andere voorschoolse voorzieningen zoals de peuterspeelzalen. Letterlijk staat er: *‘Samen leven begint met samen spelen. De regelgeving ten aanzien van kinderopvang, peuterspeelzalen en voor- en vroegschoolse educatie, waaronder de financiële tegemoetkoming aan ouders, wordt geharmoniseerd. Belangrijkste oogmerken zijn het tegengaan van segregatie in de kinderopvang/peuterspeelzalen, het verhogen van de kwaliteit en het verbeteren van de aansluiting op het eerste jaar van de basisschool.’*

Dit houdt in dat het peuterspeelzaalwerk onder de werking van de Wet kinderopvang zou gaan vallen. Essentie van deze wet is de vraaggestuurde financiering van kinderopvang.

Ouders die hun kind naar de kinderopvang brengen, krijgen daarvoor een rekening van de kinderopvangorganisatie. Bij de Belastingdienst kunnen zij een kinderopvangtoeslag aanvragen. Deze toeslag is inkomensafhankelijk. De maximumvergoeding ligt rond 95% van de kosten van kinderopvang. De kinderopvang ontvangt met andere woorden geen subsidie van wie dan ook. De middelen die het rijk ter beschikking stelt gaan via de kinderopvangtoeslag naar de ouders.

Voor het peuterspeelzaalwerk zou dit betekenen dat de financiële relatie met de gemeente komt te vervallen.

Het kabinet had 700 miljoen euro voor deze operatie gereserveerd. De stijgende rijksuitgaven voor kinderopvang die niet waren begroot, hebben er toe geleid dat een deel van het budget is gebruikt om gaten in de begroting mee te vullen. En daarmee heeft staatssecretaris Dijkma de kabinetssplannen voor het peuterspeelzaalwerk drastisch bijgesteld en is de financiële harmonisatie (voorlopig) van de baan.

Bestuursakkoord

Het Rijk en de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) hebben in juni 2008 een bestuursakkoord gesloten waarin een en ander over het peuterspeelzaalwerk (en kinderopvang) is vastgelegd.

VVE

Alle kinderen tussen 2,5 en 4 jaar met een taalachterstand kunnen nog in deze kabinetsperiode rekenen op voorschoolse educatie. Dijkma stelt een extra bedrag beschikbaar via een specifieke uitkering voor onderwijsachterstandsbeleid dat oploopt van 30 miljoen euro in 2008 tot 44,5 miljoen euro in 2011. Dit bedrag komt bovenop de OAB-middelen (circa 175 miljoen, waarvan minstens 110 miljoen voor VVE) die het rijk nu al beschikbaar stelt. Mede door deze investering moet in 2011 de taalachterstand bij deze leerlingen met 40 procent lager zijn dan in 2002.

Op lokaal niveau zijn gemeenten nu aan zet om taalachterstanden op de agenda te plaatsen. Daarvoor zullen gemeenten ook eigen geld inzetten. Hiervoor worden door het Rijk extra middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds, oplopend van 16,5 miljoen in 2008 tot 56,5 miljoen in 2011. Hoewel de extra middelen voor VVE niet gelabeld zijn, adviseert de VNG het geld wel voor dit doel aan te wenden.

Harmonisatie

De afspraken over de harmonisatie zijn gericht op het versterken van de positie van gemeenten in het veld van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en basisonderwijs. **Instandhouding van het peuterspeelzaalwerk is en blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid.** Gemeenten kunnen aard en tempo van de harmonisatie bepalen.

Verder stelt het ministerie van OCW 6,25 miljoen beschikbaar voor initiatieven die moeten leiden tot meer samenwerking tussen peuterspeelzalen en kinderopvang.

¹Toekomstscenario's peuterspeelzaalwerk'

De VNG zal drie harmonisatiemodellen gaan ontwikkelen. Eén van deze modellen gaat uit van volledige harmonisatie en van een ouderbijdrage voor alle ouders die gelijk is aan die van de kinderopvang.

Kwaliteit

Er komt in 2010 één wettelijk kader voor peuterspeelzaalwerk.

Ambitieniveau 1 wordt wettelijk vastgelegd. Dit betekent dat er altijd één beroepskracht op een groep zal staan. Verder wordt de leidster-kindratio vastgesteld op 1 op 8 kinderen. De groepsgrootte wordt met andere woorden 16 peuters met daarop minimaal één gekwalificeerde leidster en een vrijwilliger.

Strategieën gericht op de toekomst

Het algemeen beeld van het peuterspeelzaalwerk is een teruglopend aantal peuters dat wordt aangemeld. Dat kan te maken hebben met een teruglopend aantal peuters in de buurt of gemeente. Een tweede verklaring is de al eerder genoemde concurrentie met de kinderopvang.

Door het teruglopend aantal peuters komen speelzalen in de financiële gevarenzone: de inkomsten uit ouderbijdragen dalen. Gemeenten staan niet te trappelen om financieel bij te springen. Het is immers politiek moeilijk te verkopen om een voorziening waar minder gebruik van wordt gemaakt meer subsidie te verlenen. De financiële problemen kunnen er uiteindelijk toe leiden dat er groepen moeten worden gesloten en leidsters ontslagen.

Het is een bekend fenomeen dat een aantal ouders hun eigen kind niet van de peuterspeelzaal ophaalt. Dat doet een buurvrouw of opa en oma. De speelzaal wordt met andere woorden als opvang gebruikt in combinatie met informele opvang. Een aantal peuterspeelzalen speelt hierop in door verlengde peuteropvang of halve dagopvang aan te bieden. Hiermee voorkomt men dat (potentiële) gebruikers de overstap naar de kinderopvang maken. Indien beide ouders werken en gebruik maken van de halve dagopvang kunnen zij gebruik maken van de kinderopvangtoeslag.

Sommige peuterspeelzalen zijn alleen 's ochtends geopend. Dat biedt de mogelijkheid om 's middags het lokaal te gebruiken voor naschoolse opvang. Dat kan men zelf gaan aanbieden of de kinderopvang kan gebruik maken van de accommodatie waardoor de huurlasten dalen.

Als men halve dagopvang of naschoolse opvang gaat aanbieden dient men te voldoen aan de (wettelijke) eisen van de kinderopvang.

In het vervolg van deze brochure zullen wij aangeven wat deze vereisten zijn.

Daarna zullen wij een aantal scenario's schetsen waar speelzalen voor kunnen kiezen. In de bijlage vindt u financiële doorrekeningen van de verschillende scenario's.

Aantal kinderen per groep

De kinderopvang werkt op dit moment met maximaal 14 peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar per groep met 2 professionele leidsters. De peuterspeelzalen met ambitieniveau 2 werken nu al met twee professionele leidsters, maar hebben gemiddeld 18 peuters per groep. Reductie van het aantal kinderen per groep leidt automatisch tot verhoging van de kostprijs per plaats.

Op het ogenblik zijn er ook veel instellingen die werken met 16 peuters per groep voor ambitieniveau 2 (25% van de instellingen). Onder financiële druk overwegen zij soms om het aantal kinderen per peutergroep omhoog te brengen naar 18 kinderen. Een dergelijke ontwikkeling zou tegengesteld zijn aan het doel van ambitieniveau 2 om ondersteuning te kunnen bieden, strijdig zijn met de modelverordening VNG en wijkt wel erg veel af van de kwaliteitseisen onder de Wet kinderopvang. Aanbevolen wordt om het aantal kinderen per groep bij ambitieniveau 2 in elk geval niet naar boven bij te stellen, dus niet van 16 naar 18 wat vaker voorkomt, en zeker niet van 18 naar 20 wat soms nog voorkomt.

Voor ambitieniveau 1 wordt aanbevolen om het aantal van 15 kinderen per groep uit de modelverordening VNG toe te passen. Bovenstaande aanbevelingen gelden slechts voor de huidige overgangperiode. Zodra de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in de toekomst effectief is geworden zal vanzelfsprekend voldaan moeten worden aan de dan geldende kwaliteitseisen.

Openingstijd

Op dit moment werken peuterspeelzalen met een groot aandeel overheaduren, boven op de netto openingsuren. Per openingsuur worden er gemiddeld 2,3 leidsteruren ingezet. Bij de kinderopvang worden er gemiddeld 1,8 leidsteruren per openingsuur ingezet. De kinderopvang rekent met openingsuren,

waarbinnen de ouders hun kind halen en brengen. De peuterspeelzalen rekenen vaak met netto spelen, waar halen en brengen nog bij opgeteld moet worden. De peuterspeelzalen zullen voortaan moeten gaan rekenen met de tijd dat de zaal open is en de leidster aanwezig is, en niet meer met de netto openingstijd. Bijvoorbeeld bij een openingstijd van 8:45 uur tot 11:30 uur werd 2,75 uur openingstijd gerekend. Inclusief brengen vanaf 8:30 uur en halen tot 11:45 uur zal in de toekomst met 3,25 uur openingstijd gerekend moeten worden.

Onder de Wet kinderopvang scheelt dat 18% aan inkomsten. Deze extra inkomsten zijn geen 'handigheidje', maar noodzakelijk om de kosten te dekken van het personeel dat effectief aanwezig moet zijn om ouders en kinderen te ontvangen en uit te geleiden. Deze activiteiten maken impliciet deel uit van de functies ontmoeten, stimuleren en signaleren.

Professionele leidsters

Op dit moment is al een professionalisering gaande in het peuterspeelzaalwerk. Er wordt steeds meer met twee professionele leidsters gewerkt die volgens cao zijn ingeschaald.

Een eventuele toekomstige harmonisering van de cao's, bijvoorbeeld door overstap van cao welzijn naar cao kinderopvang is een eenmalige technische stap met op macroschaal relatief beperkte financiële gevolgen.

De stap van ambitieniveau 1 naar ambitieniveau 2 is niet in alle situaties op korte termijn haalbaar en noodzakelijk. Het is in die situaties dan ook goed mogelijk om te wachten met het aanstellen van een tweede professionele leidster per groep totdat het perspectief van financiering onder de Wet Kinderopvang veel concreter en veel dichterbij is gekomen. Wel is het in die situaties aan te bevelen het aantal kinderen per groep nu al te beperken tot het aantal van 15 uit de modelverordening VNG.

Professionalisering van overheadtaken

In het peuterspeelzaalwerk worden veel overheadtaken door leidsters en door vrijwillige bestuurders uitgevoerd. Toch is er ook al een groot aantal organisaties waar deze overheadtaken grotendeels door specifiek daarvoor aangesteld personeel worden uitgevoerd. Deze laatste groep biedt de handvatten om te bepalen welke overheadfuncties en bijbehorende budgetten nodig zouden zijn om beleid te ontwikkelen, de uitvoering inhoudelijk te ondersteunen en de bedrijfsvoering te beheren. De expertmodellen van de VNG geven op basis hiervan aan dat 2,6 tot 2,8 formatie-uren aan overheadtaken per peutergroep een redelijk uitgangspunt zijn. Deze overheadtaken worden in de regel deels decentraal op de locaties (ondersteuning en leiding geven aan de uitvoering) en deels centraal (beleid en beheer van bedrijfsvoering) geclusterd. Met het oog op de keuzes die voor de toekomst gemaakt moeten worden, wordt aanbevolen om juist nu de overheadfuncties al goed te organiseren en te bezetten.

Juiste schaalgrootte

Geen algemeen pleidooi voor schaalvergroting. Het gaat erom een passende schaal te vinden waarop het mogelijk is om de overheadfuncties zodanig te organiseren dat er back-up mogelijkheden binnen de personele bezetting ontstaan. Bij heel kleine organisaties blijft een deskundig vrijwillig bestuur als achtervang noodzakelijk. Waar zo'n bestuur niet meer of moeilijk samen te stellen is ontstaat de behoefte om tenminste ongeveer 60 formatie-uren aan overheadtaken te kunnen besteden. Hierbij past een soort kritische ondergrens van ongeveer 20 peutergroepen voor een zelfstandige organisatie.

Vanaf ongeveer 30 peutergroepen per organisatie wordt het mogelijk om naast 1 uur decentrale overhead per groep ook 48 uren aan centrale overhead te organiseren.

De kwetsbaarheid van de organisatie begint vanaf hier af te nemen. Argumenten om een veel grotere schaalgrootte na te streven kunnen zich voordoen bij grotere gemeentes, waar behoefte kan zijn aan één aanspreekpunt, één beleid etc.

Naast zelfstandig peuterspeelzaalwerk kan gekozen worden voor inbedding in het welzijnswerk of bij kinderopvangorganisaties of scholen. Ook dan wordt een soort minimum schaalgrootte bepaald door de mogelijkheid personen voldoende te kunnen inzetten in het werkveld peuterspeelzaalwerk.

Scenario's voor productcombinaties

Het overwegen van scenario's van productcombinaties van peuterspeelzaalwerk met kinderopvang en/of met scholen, maakt deel uit van mogelijke strategieën gericht op de toekomst. In de praktijk blijken redelijk veel kinderopvangorganisaties peuterspeelzaalwerk onder hun hoede te hebben genomen. Mogelijke voordelen hiervan kunnen zijn (i) verruiming van de speel- en contactmogelijkheden van peuters in de kinderopvang, (ii) betere toeleiding van kinderen naar BSO, (iii) schaalvergroting bij kleine organisaties.

Gemeenten zien soms als voordeel dat het peuterspeelzaalwerk zo in een professionele setting geplaatst kan worden.

Mogelijke opties om de positie van het peuterspeelzaalwerk te versterken zijn:

- 1) Niet zoeken naar combinaties van producten, maar liever het stevig in de markt zetten van een goed peuterspeelzaalproduct.
- 2) Combinatie van peuterspeelzaalwerk en halve dagopvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie.
- 3) Combinatie van peuterspeelzaalwerk en buitenschoolse opvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie.
- 4) Combinatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang op een bestaande kinderopvanglocatie.
- 5) Combinatie van peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie op een schoollocatie.
- 6) Combinatie van peuterspeelzaalwerk en gastouderopvang.

Liever het stevig in de markt zetten van een goed peuterspeelzaal product

Dit is waar veel peuterspeelzaalorganisaties mee bezig zijn en goed in zijn. Dit product kan geleverd worden voor iets meer dan de kostprijs voor dagopvang. Indien het peuterspeelzaalwerk systematisch de breng- en haaltijd tot het product gaat rekenen dan valt het kostprijsverschil per uur nagenoeg weg.

In verband met de betaalbaarheid voor ouders en de gemeenten wordt aanbevolen om:

- 1) de totale ouderbijdrage binnen 30% tot 40% van de totale kosten te doen vaststellen;
- 2) de gemeentelijke bijdrage binnen 60% tot 70% van de totale kosten te doen vaststellen;
- 3) voor de lagere gezinsinkomens de financiële drempel te verlagen door ofwel (i) te werken met een vereenvoudigde deels inkomensafhankelijke ouderbijdrage tabel, ofwel (ii) gemeentelijke compensatie te bieden aan lage gezinsinkomens bij eventuele toepassing van een vaste ouderbijdrage.

Toepassing van aanbevelingen 1 t/m 3 is overeenkomstig de lijn van de toekomstige harmonisatie van de financiering van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Het stevig in de markt zetten van een goed product betreft ook de eerder gedane aanbevelingen met betrekking tot professionalisering en schaalgrootte.

Combinatie van peuterspeelzaalwerk en halve dagopvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie

Het idee van deze productcombinatie kan relevant worden als (i) een locatie onderbezet is en door de combinatie een beter gebruik van de ruimte en eventueel personeel mogelijk wordt, (ii) er behoefte is aan kinderopvang op deze locatie en de verruiming van de speel- en contactmogelijkheden van peuters als een voordeel wordt gezien.

Ten aanzien van de combinatie zijn diverse scenario's uitgewerkt. Daarbij is steeds uitgegaan van 1 groepsruimte per locatie. Dit is in de praktijk ook meestal het geval. In principe werkt deze kleinschaligheid negatief door op de kostprijs van de halve dagopvang. Er komt namelijk maar één groep en er zijn geen mogelijkheden om de leidsterbezetting af te stemmen op het aantal kinderen: de leidsterbezetting zal dan ook altijd 100% moeten zijn. Om halve dagopvang goed mogelijk te maken is in

¹Toekomstscenario's peuterspeelzaalwerk'

principe behoefte aan tenminste één slaapruijnte. (Bij eventueel aanbieden van hele dagopvang zou volledig aan de eisen van slaapruijnte voor alle kinderen moeten worden voldaan.)

Uit de doorgerekende scenario's blijkt dat de halve dagopvang alleen haalbaar wordt indien tenminste 10 van de 14 peuters als opvangpeuters worden beschouwd en de overige 4 peuters als speelpeuters.

De kostprijzen bedragen dan € 6,20 per uur voor de opvangpeuters en € 6,60 per uur voor de speelpeuters. Financieel gezien zijn dit ietwat hoge maar toch nog acceptabele kostprijzen. Het product wordt heel dicht bij de doelgroep geboden en kan daardoor iets extra waard zijn.

De onderstaande tabel laat de doorgerekende scenario's zien:

Groepssamenstelling:	16 peuters PSZ	8 peuters PSZ 6 peuters HaDO	4 peuters PSZ 10 peuters HaDO	14 peuters HaDO
Kostprijs per uur PSZ	€ 6,70	€ 6,85	€ 6,85	
Kostprijs per uur HaDO		€ 8,30	€ 6,35	€ 5,30 (*)

(*) deze kostprijs lijkt optisch gezien laag, dit komt doordat de capaciteit van de peutergroep 14 kinderen bedraagt, terwijl de gemiddelde capaciteit van een dagopvanggroep 11,7 kinderen bedraagt.

Uitsluitend halve dagopvang aanbieden op een peuterspeelzaallocatie lijkt in financiële zin wel een haalbare optie, maar houdt geen rekening met de bestaande doelgroep waarin op dit moment veel peuters van (deels) niet werkende ouders zitten.

Combinatie van peuterspeelzaalwerk en buiten schoolse opvang op een bestaande peuterspeelzaallocatie

Het mogelijke voordeel is vooral gelegen in het gezamenlijk gebruik van de huisvesting. Dit gezamenlijk gebruik vereist een goede onderlinge afstemming en kan de mogelijkheden beperken van de buitenschoolse opvang om flexibel aan te sluiten bij de behoefte aan opvang op afwijkende dagen. Voor de gevallen waarin het samen gebruik van de ruimte wel passend te organiseren is kan gerekend worden op gemiddeld 5% reductie van de totale kosten op de betreffende peuterspeelzaal. Wellicht ligt het voordeel veel meer aan de kant van de buitenschoolse opvang, die in veel gevallen kampt met een groot gebrek aan huisvestingsmogelijkheden. Een nadeel van de huisvesting van peuterspeelzalen is daarbij wel vaak de kleinschaligheid, waardoor de mogelijkheid tot het aanbieden van een buitenschoolse opvang met rijkgeschakeerde activiteiten beperkt wordt.

Combinatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang op een bestaande kinderopvanglocatie

Uit samenwerking tussen peuterspeelzaalorganisatie en kinderopvangorganisatie kan het aanbieden van peuterspeelzaalwerk op bestaande kinderopvanglocaties voortvloeien. Ook kunnen kinderopvangorganisaties daartoe zelf initiatief nemen indien gemeenten daaraan willen meewerken. Het doel van het gecombineerde aanbod kan zijn dat de speel- en contactmogelijkheden van peuters in de kinderopvang verruimd worden en dat er een betere toeleiding van kinderen naar BSO mogelijk wordt. Financieel gezien is het gecombineerde aanbod het best haalbaar indien daarvoor de minder bezette dagdelen gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld de middagen. Voor het gecombineerde aanbod gelden de kwaliteitsregels van de kinderopvang. Deze optie ligt in de regel niet binnen het bereik van een zelfstandige peuterspeelzaalorganisatie, maar kan wel een onderdeel vormen van een (groeijende) samenwerkingsrelatie. Bij deze optie bestaat de mogelijkheid om voor nagenoeg dezelfde kostprijs verlengde peuterspeelzaaltijden aan te bieden.

¹Toekomstscenario's peuterspeelzaalwerk'

Combinatie van peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie op een schoollocatie

Deze combinatie kan zeer in het belang van scholen zijn, die op deze wijze mede vorm kunnen geven aan een passende toeleiding naar de school. Vanwege de voorschoolse educatie zal er naar gestreefd worden om de groepsgrootte te beperken tot maximaal 12 of 14 peuters. Bij een groepsgrootte van 12 kinderen moet op een ongeveer 15% hogere kostprijs per uur gerekend worden. Hiervoor kunnen achterstandsgelden worden ingezet. In verband met een effectieve toeleiding zal de school ook graag niet-achterstandskinderen willen kunnen toeleiden.

Dit kan natuurlijk ook helpen om achterstandskinderen mee op te trekken in hun ontwikkeling. Financieel gezien is er nauwelijks verschil tussen een peuterspeelzaal op een school en een peuterspeelzaal op een zelfstandige locatie. Wellicht dat de school de huisvestingskosten iets kan matigen.

Combinatie van peuterspeelzaalwerk en gastouderopvang

Deze combinatie leidt niet tot een nieuw product, maar eerder tot een zorgvuldige aansluiting van bestaande producten. Nu al kan een gastouder in een regierol het opvangkind naar een peuterspeelzaal brengen. Gedurende het verblijf op de peuterspeelzaal wordt geen gastouderopvang betaald, maar wel een ouderbijdrage aan de peuterspeelzaal. Door de overlap bij halen en brengen is de combinatie van producten iets duurder voor de ouders. De grootste winst zit in de mogelijkheid tot spelen en ontmoeten, die een welkome aanvulling kan zijn op het opvangaanbod van de gastouder. In de toekomst zou goede samenwerking met gastouderbureaus, op plaatsen waar deze actief zijn, kunnen bijdragen aan de toeleiding naar het peuterspeelzaalwerk.

Conclusie

Veel scenario's zijn te overwegen. Uiteindelijk blijft bij de zoektocht naar het toekomstperspectief voor het peuterspeelzaalwerk vooral het beeld hangen dat de bijdrage van het peuterspeelzaalwerk aan de (i) bevordering van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten en aan (ii) op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden dermate belangrijk is dat in de eerste plaats de aandacht gericht zou moeten worden op het stevig in de markt zetten van een goed peuterspeelzaalproduct.

Andere strategieën kunnen daar, afhankelijk van de specifieke situatie, aanvullend op worden ingezet.

Bijlage: Ouderbijdrage PSZ v1.2, met werkbladen:

- samenvatting
- scenario laag
- scenario midden
- scenario hoog

Vergelijking van scenario's ouderbijdrage per inkomensgroep

		Scenario lage ouderbijdrage			Scenario gemiddelde ouderbijdrage			Scenario hoge ouderbijdrage		
		Dagopvang	Peuter- speelzaal	Verschil	Dagopvang	Peuter- speelzaal	Verschil	Dagopvang	Peuter- speelzaal	Verschil
(GEZINS-) INKOMENSGRENZEN									per maand	
€ 21.059	€ 32.014	285,46	220,00	-65,46	285,46	275,00	-10,46	285,46	385,00	99,54
€ 32.015	€ 42.068	436,59	275,00	-161,59	436,59	330,00	-106,59	436,59	440,00	3,41
€ 42.069	€ 52.580	618,24	330,00	-288,24	618,24	385,00	-233,24	618,24	495,00	-123,24
€ 52.581	€ 63.091	845,69	374,00	-471,69	845,69	440,00	-405,69	845,69	550,00	-295,69
€ 63.092	€ 73.603	1076,20	374,00	-702,20	1076,20	495,00	-581,20	1076,20	605,00	-471,20
€ 73.604	€ 84.113	1300,60	374,00	-926,60	1300,60	550,00	-750,60	1300,60	660,00	-640,60
€ 84.114	€ 94.623	1531,10	374,00	-1157,10	1531,10	550,00	-981,10	1531,10	715,00	-816,10
€ 94.624	€ 105.133	1764,66	374,00	-1390,66	1764,66	550,00	-1214,66	1764,66	715,00	-1049,66
€ 105.134	en meer	1957,01	374,00	-1583,01	1957,01	550,00	-1407,01	1957,01	715,00	-1242,01

 ouderbijdrage psz is hoger dan ouderbijdrage kinderopvang
 ouderbijdrage psz is lager dan ouderbijdrage kinderopvang

Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij ambitieniveau 1

Invoergegevens (in de gele velden invoeren)	vraagprijs per plaats	vraagprijs per uur	aantal uren per dagdeel	vraagprijs per dagdeel	naam van de organisatie	contactpersoon	tel.
Vraagprijs dagopvang 0- tot 4-jarigen		6,10	5,25	32,03			
						E-mail	fax
Kostprijs peuterspeelzaalwerk	1.460,00	6,52	2,80	18,25			

Raming belastbaar jaar inkomen	Bruto inkomen	Auto werkgever	Saldo woning	Aftrek-posten		Belastbaar jaar (gezins) inkomen	Kosten / maand dag opvang	Kosten / maand peuter speelzaal
Belastbaar inkomen partner 1	80.000,00					€ 80.000	€ 118,24	€ 34,00
Belastbaar inkomen partner 2	0,00							

Scenario deel vast + deel variabel naar analogie inkomstenbelasting kinderopvang

		Dagopvang				Peuterspeelzaal				Inkomens profiel doelgroep
Vast deel in % van normkosten										
Rekenbedrag per uur			€ 6,10				€ 6,52			100%
(GEZINS-) INKOMENSGRENZEN		ouder bijdrage	ouderbijdr. per uur	per dag deel	per maand	ouder bijdrage	ouderbijdr. per uur	per keer	per maand	
€ 21.059	€ 32.014	9,35%	€ 0,57	€ 2,99	€ 25,95	15,07%	€ 0,98	€ 2,75	€ 20,00	5,0%
€ 32.015	€ 42.068	14,30%	€ 0,87	€ 4,58	€ 39,69	18,84%	€ 1,23	€ 3,44	€ 25,00	10,0%
€ 42.069	€ 52.580	20,25%	€ 1,24	€ 6,49	€ 56,20	22,60%	€ 1,47	€ 4,13	€ 30,00	10,0%
€ 52.581	€ 63.091	27,70%	€ 1,69	€ 8,87	€ 76,88	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	15,0%
€ 63.092	€ 73.603	35,25%	€ 2,15	€ 11,29	€ 97,84	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	20,0%
€ 73.604	€ 84.113	42,60%	€ 2,60	€ 13,64	€ 118,24	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	15,0%
€ 84.114	€ 94.623	50,15%	€ 3,06	€ 16,06	€ 139,19	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	15,0%
€ 94.624	€ 105.133	57,80%	€ 3,53	€ 18,51	€ 160,42	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	5,0%
€ 105.134	en meer	64,10%	€ 3,91	€ 20,53	€ 177,91	25,62%	€ 1,67	€ 4,68	€ 34,00	5,0%

Selectieve toepassing van
ouderbijdrage tabel

In deze inkomensgroepen
< 50.702 euro wordt de
ouderbijdrage gematigd.
Het gezinsinkomen moet
hiervoor worden
aangemeld.

Vanaf een inkomen >
50.702 euro geldt in dit
scenario een vaste
ouderbijdrage van 32
euro per maand. Vanaf dit
inkomen hoeven de
ouders hun inkomen niet
op te geven. De
administratieve werklast
is daardoor licht.

Gemiddelde ouderbijdrage / maand € 32,00 per jaar € 352,00 behorend bij het veronderstelde inkomensprofiel van de doelgroep

Kengetal 25% percentiel ouderbijdrage per jaar bij ambitieniveau 1 € 345,30 in 2009

Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij gemiddelde situatie

Invoergegevens (in de gele velden invoeren)	vraagprijs per plaats	vraagprijs per uur	aantal uren per dagdeel	vraagprijs per dagdeel	naam van de organisatie	contactpersoon	tel.
Vraagprijs dagopvang 0- tot 4-jarigen		6,10	5,25	32,03			
						E-mail	fax
Kostprijs peuterspeelzaalwerk	1.460,00	6,52	2,80	18,25			

Raming belastbaar jaar inkomen	Bruto inkomen	Auto werk-gever	Saldo woning	Aftrek-posten		Belastbaar jaar (gezins) inkomen	Kosten / maand dagopvang		Kosten / maand peuterspeelzaal
Belastbaar inkomen partner 1	80.000,00					€ 80.000	€ 118,24		€ 50,00
Belastbaar inkomen partner 2	0,00								

Scenario deel vast + deel variabel naar analogie inkomstenbelasting kinderopvang

		Dagopvang				Peuterspeelzaal				Inkomens profiel doelgroep
Vast deel in % van normkosten										
Rekenbedrag per uur			€ 6,10				€ 6,52			100%
(GEZINS-) INKOMENSGRENZEN		Ouder bijdrage	Ouderbijdr. per uur	per dag- deel	per maand	Ouder bijdrage	Ouderbijdr. per uur	per keer	per maand	
€ 21.059	€ 32.014	9,35%	€ 0,57	€ 2,99	€ 25,95	18,84%	€ 1,23	€ 3,44	€ 25,00	5,0%
€ 32.015	€ 42.068	14,30%	€ 0,87	€ 4,58	€ 39,69	22,60%	€ 1,47	€ 4,13	€ 30,00	10,0%
€ 42.069	€ 52.580	20,25%	€ 1,24	€ 6,49	€ 56,20	26,37%	€ 1,72	€ 4,81	€ 35,00	10,0%
€ 52.581	€ 63.091	27,70%	€ 1,69	€ 8,87	€ 76,88	30,14%	€ 1,96	€ 5,50	€ 40,00	15,0%
€ 63.092	€ 73.603	35,25%	€ 2,15	€ 11,29	€ 97,84	33,90%	€ 2,21	€ 6,19	€ 45,00	20,0%
€ 73.604	€ 84.113	42,60%	€ 2,60	€ 13,64	€ 118,24	37,67%	€ 2,46	€ 6,88	€ 50,00	15,0%
€ 84.114	€ 94.623	50,15%	€ 3,06	€ 16,06	€ 139,19	37,67%	€ 2,46	€ 6,88	€ 50,00	15,0%
€ 94.624	€ 105.133	57,80%	€ 3,53	€ 18,51	€ 160,42	37,67%	€ 2,46	€ 6,88	€ 50,00	5,0%
€ 105.134	en meer	64,10%	€ 3,91	€ 20,53	€ 177,91	37,67%	€ 2,46	€ 6,88	€ 50,00	5,0%

Selectieve toepassing van ouderbijdrage tabel

In deze inkomensgroepen < 50.702 euro wordt de ouderbijdrage gematigd. Het gezinsinkomen moet hiervoor worden aangemeld.

Vanaf een inkomen > 50.702 euro geldt in dit scenario een vaste ouderbijdrage van 40 euro per maand. Vanaf dit inkomen hoeven de ouders hun inkomen niet op te geven. De administratieve werklast is daardoor licht.

Gemiddelde ouderbijdrage / p.m. € 42,75 per jaar € 470,25 behorend bij het veronderstelde inkomensprofiel van de doelgroep

Kengetal mediaan ouderbijdrage per jaar bij ambitieniveau 1 € 420,70 in 2009
 Kengetal mediaan ouderbijdrage per jaar bij ambitieniveau 2 € 509,85 in 2009

Gemiddelde dagopvang ouderbijdrage per maand	€ 97,52	per jaar	€ 1.072,69

€ 62.612,50

€ 67.316,80

Gemiddeld gezinsinkomen € 64.964,65

Scenario voor de instelling van een betaalbare ouderbijdrage tabel bij ambitieniveau 2

Invoergegevens (in de gele velden invoeren)	vraagprijs per plaats	vraagprijs per uur	aantal uren per dagdeel	vraagprijs per dagdeel	naam van de organisatie	contactpersoon	tel.
Vraagprijs dagopvang 0- tot 4-jarigen		6,10	5,25	32,03			
						E-mail	fax
Kostprijs peuterspeelzaalwerk	1.460,00	6,52	2,80	18,25			

Raming belastbaar jaar inkomen	Bruto inkomen	Auto werkgever	Saldo woning	Aftrek-posten		Belastbaar jaar (gezins) inkomen	Kosten / maand dag opvang	Kosten / maand peuter speelzaal
Belastbaar inkomen partner 1	80.000,00					€ 80.000	€ 118,24	€ 60,00
Belastbaar inkomen partner 2	0,00							

Scenario deel vast + deel variabel naar analogie inkomstentabel kinderopvang

Vast deel in % van normkosten	Dagopvang					Peuterspeelzaal				Inkomens profiel doelgroep
	Rekenbedrag per uur	€ 6,10				€ 6,52				
(GEZINS-) INKOMENSGRENZEN	ouder- bijdrage	ouderbijd. per uur	per dagdeel	per maand	ouder- bijdrage	ouderbijd. per uur	per keer	per maand		
€ 21.059	€ 32.014	9,35%	€ 0,57	€ 2,99	€ 25,95	26,37%	€ 1,72	€ 4,81	€ 35,00	5,0%
€ 32.015	€ 42.068	14,30%	€ 0,87	€ 4,58	€ 39,69	30,14%	€ 1,96	€ 5,50	€ 40,00	10,0%
€ 42.069	€ 52.580	20,25%	€ 1,24	€ 6,49	€ 56,20	33,90%	€ 2,21	€ 6,19	€ 45,00	10,0%
€ 52.581	€ 63.091	27,70%	€ 1,69	€ 8,87	€ 76,88	37,67%	€ 2,46	€ 6,88	€ 50,00	15,0%
€ 63.092	€ 73.603	35,25%	€ 2,15	€ 11,29	€ 97,84	41,44%	€ 2,70	€ 7,56	€ 55,00	20,0%
€ 73.604	€ 84.113	42,60%	€ 2,60	€ 13,64	€ 118,24	45,21%	€ 2,95	€ 8,25	€ 60,00	15,0%
€ 84.114	€ 94.623	50,15%	€ 3,06	€ 16,06	€ 139,19	48,97%	€ 3,19	€ 8,94	€ 65,00	15,0%
€ 94.624	€ 105.133	57,80%	€ 3,53	€ 18,51	€ 160,42	48,97%	€ 3,19	€ 8,94	€ 65,00	5,0%
€ 105.134	en meer	64,10%	€ 3,91	€ 20,53	€ 177,91	48,97%	€ 3,19	€ 8,94	€ 65,00	5,0%

Selectieve toepassing van ouderbijdrage tabel

In deze inkomensgroepen < 50.702 euro wordt de ouderbijdrage gematigd. Het gezinsinkomen moet hiervoor worden aangemeld.

Vanaf een inkomen > 50.702 euro geldt in dit scenario een vaste ouderbijdrage van 55 euro per maand. Vanaf dit inkomen hoeven de ouders hun inkomen niet op te geven. De administratieve werklust is daardoor licht.

Gemiddelde ouderbijdrage / p.m. € 54,00 per jaar € 594,00 behorend bij het veronderstelde inkomensprofiel van de doelgroep

Kengetal 75% percentiel ouderbijdrage per jaar bij ambitieniveau 2 € 594,44 in 2009

Ouderbijdrage peuterspeelzalen voor 2007 en 2009 (extrapolatie kengetallen 2005)

Ouderbijdrage peuterspeelzalen voor 2007 (extrapolatie kengetallen 2005)			
	ouderbijdrage per jaar		
Ouderbijdrage	Mediaan	25% laag	75% hoog
Peuterspeelzalen met één professionele leidster	397	325	503
Peuterspeelzalen met twee professionele leidsters	495	391	544
	ouderbijdrage per jaar		
Ouderbijdrage per uur	Mediaan	25% percentiel	75% percentiel
Peuterspeelzalen met één professionele leidster	1,77	1,45	2,24
Peuterspeelzalen met twee professionele leidsters	2,21	1,75	2,43
OUDERBIJDRAGE PEUTERSPEELZALEN VOOR 2009 (extrapolatie kengetallen 2005)			
	ouderbijdrage per jaar		
Ouderbijdrage per jaar	Mediaan	25% laag	75% hoog
Peuterspeelzalen met één professionele leidster	421	345	533
Peuterspeelzalen met twee professionele leidsters	510	427	594
	ouderbijdrage per jaar		
Ouderbijdrage per uur	Mediaan	25% percentiel	75% percentiel
Peuterspeelzalen met één professionele leidster	1,88	1,54	2,38
Peuterspeelzalen met twee professionele leidsters	2,28	1,91	2,65

Kinderopvangtoeslag (subsidie %)	Maximum uurprijs 2009 € 6,10

Belastbaar jaarinkomen (*)		Totale rijksbijdrage inclusief vermeerdering		Nog zelf bij te dragen		
Van	Tot	2009		2009		
		1e kind	2e kind	1e kind	2e kind	
0	17.553	95,5%	96,5%	4,5%	3,5%	
17.554	18.721	95,0%	96,5%	5,0%	3,5%	
18.722	19.889	94,3%	96,5%	5,7%	3,5%	
19.890	21.058	93,8%	96,4%	6,2%	3,6%	
21.059	22.226	93,3%	96,4%	6,7%	3,6%	
22.227	23.394	92,8%	96,4%	7,2%	3,6%	
23.395	24.563	92,1%	96,4%	7,9%	3,6%	
24.564	25.730	91,6%	96,4%	8,4%	3,6%	
25.731	26.987	91,0%	96,3%	9,0%	3,7%	
26.988	28.243	90,5%	96,2%	9,5%	3,8%	
28.244	29.500	89,8%	96,1%	10,2%	3,9%	
29.501	30.757	89,3%	96,0%	10,7%	4,0%	
30.758	32.014	88,6%	96,0%	11,4%	4,0%	
32.015	33.271	88,0%	95,9%	12,0%	4,1%	1 x modaal
33.272	34.527	87,5%	95,8%	12,5%	4,2%	1 x modaal
34.528	35.784	86,8%	95,7%	13,2%	4,3%	
35.785	37.040	86,3%	95,6%	13,7%	4,4%	
37.041	38.298	85,7%	95,5%	14,3%	4,5%	
38.299	39.554	85,0%	95,4%	15,0%	4,6%	
39.555	40.811	84,5%	95,3%	15,5%	4,7%	
40.812	42.068	83,9%	95,3%	16,1%	4,7%	
42.069	43.324	83,4%	95,2%	16,6%	4,8%	
43.325	44.697	82,6%	95,1%	17,4%	4,9%	
44.698	47.324	81,4%	94,9%	18,6%	5,1%	
47.325	49.951	79,9%	94,7%	20,1%	5,3%	
49.952	52.580	77,9%	94,5%	22,1%	5,5%	1,5 x modaal
52.581	55.207	76,1%	94,3%	23,9%	5,7%	
55.208	57.835	74,2%	94,2%	25,8%	5,8%	
57.836	60.462	72,3%	94,0%	27,7%	6,0%	
60.463	63.091	70,5%	93,8%	29,5%	6,2%	
63.092	65.718	68,5%	93,6%	31,5%	6,4%	
65.719	68.347	66,7%	93,4%	33,3%	6,6%	2 x modaal
68.348	70.974	64,8%	93,2%	35,2%	6,8%	
70.975	73.603	63,0%	93,0%	37,0%	7,0%	
73.604	76.230	61,0%	92,9%	39,0%	7,1%	
76.231	78.857	58,1%	92,7%	41,9%	7,3%	
78.858	81.486	57,3%	92,5%	42,7%	7,5%	
81.487	84.113	55,4%	92,3%	44,6%	7,7%	
84.114	86.741	53,8%	92,1%	46,2%	7,9%	

*Toekomstscenario's peuterspeelzaalwerk'

86.742	89.368	51,6%	91,9%	48,4%	8,1%	
89.369	91.996	49,7%	91,8%	50,3%	8,2%	
91.997	94.623	47,9%	91,6%	52,1%	8,4%	
94.624	97.250	45,9%	91,4%	54,1%	8,6%	
97.251	99.878	44,1%	91,2%	55,9%	8,8%	
99.879	102.505	42,2%	91,0%	57,8%	9,0%	3 x modaal
102.506	105.133	40,4%	90,8%	59,6%	9,2%	
105.134	107.760	38,5%	90,7%	61,5%	9,3%	
107.761	110.387	36,5%	90,4%	63,5%	9,6%	
110.388	113.015	34,7%	90,2%	65,3%	9,8%	
113.016	115.642	33,3%	89,9%	66,7%	10,1%	
115.643	118.270	33,3%	89,7%	66,7%	10,3%	
118.271	120.897	33,3%	89,4%	66,7%	10,6%	
120.898	123.524	33,3%	89,1%	66,7%	10,9%	
123.525	126.152	33,3%	88,9%	66,7%	11,1%	
126.153	128.779	33,3%	88,6%	66,7%	11,4%	
128.780	131.407	33,3%	88,4%	66,7%	11,6%	
131.408	134.034	33,3%	88,1%	66,7%	11,9%	
134.035	136.661	33,3%	87,9%	66,7%	12,1%	
136.662	139.289	33,3%	87,6%	66,7%	12,4%	
139.290	141.916	33,3%	87,3%	66,7%	12,7%	
141.917	141.916	33,3%	87,1%	66,7%	12,9%	
141.917	141.916	33,3%	86,8%	66,7%	13,2%	
141.917	141.916	33,3%	86,6%	66,7%	13,4%	
141.917	141.916	33,3%	86,3%	66,7%	13,7%	
141.917	141.916	33,3%	86,0%	66,7%	14,0%	
141.917	141.916	33,3%	85,8%	66,7%	14,2%	
141.917	141.916	33,3%	85,5%	66,7%	14,5%	
141.917	141.916	33,3%	85,3%	66,7%	14,7%	
141.917	141.916	33,3%	85,0%	66,7%	15,0%	